

Avustukset haussa rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisemiseen (vuosi 2026)

Avustuksesta vahinkojen ennaltaehkäisemiseen säädetään laissa (15/2022) rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta sekä valtioneuvoston asetuksessa (115/2023) rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta. Rauhoitetulla eläimellä tarkoitetaan luonnonsuojelulain (9/2023) nojalla rauhoitettua, luonnonvaraisena esiintyvää lintua ja nisäkästä.

Hakuaika

Avustusten hakuaika on **17.10.–1.12.2025**. Hakemus tehdään sähköisesti **aluehallinnon asiointipalvelun** kautta. Otsikon ”Korvaukset rauhoitettujen eläinten aiheuttamista vahingoista ja vahinkojen ennaltaehkäisemisestä” alta valitaan kohta ”**Avustus rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisemiseen**”

Avustuksen tarkoitus

Avustusta voidaan myöntää viljelys- ja eläinvahinkojen, rakennuksille aiheutuvien vahinkojen sekä maakotkan porotaloudelle ja sääksen kalanviljelylaitoksille aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäiseviin toimiin.

Avustus on harkinnanvaraista ja sitä voidaan myöntää:

- Tavaroiden ja palveluiden hankintaan
- Tutkimukseen ja kehitystyöhön

Esimerkkejä ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä:

- Karkottamiseen tarkoitetut laitteet (esim. automaattinen lintujen ääniin perustuva karkotin)
- Hanhipaimentoiminta (koirilla tai ihmisvoimin toteutettava aktiivinen häirintä)

Avustuksen edellytyksenä on, että toimenpiteiden arvioidaan vähentävän vahinkoja ja niihin liittyviä riskejä. Avustusta ei myönnetä, jos samaan toimeen on saatu muuta julkista

rahoitusta. Avustus voi kattaa kustannukset osittain tai kokonaan, riippuen ympäristöministeriön myöntämistä määrärahoista.

Hakijat

Avustusta voivat hakea:

- Luonnolliset henkilöt
- Yritykset
- Muut yhteisöt (pl. valtion kirjanpitoyksiköt)

Hakemuksen voi tehdä myös **yhteishankkeena**, jolloin avustus myönnetään päähakijalle, joka vastaa hankkeesta kaikkien puolesta. Kaikkien osallistujien tulee täyttää avustuksen ehdot.

Harkintaperusteet

Hakemusten mukaisia hankkeita ja toimenpiteitä arvioidaan kokonaisharkintaan perustuen mm. seuraavien perusteiden mukaan:

- **Vaikuttavuus:** Kuinka hyvin toimenpiteet vähentävät vahinkoja. Hanketoimijoiden ja muiden alueen toimijoiden välinen yhteistyö.
- **Vahinkohistoria:** Onko alueella toistuvia vahinkoja ja/tai toiminta on muutoin erityisen tarpeellista tietyllä alueella.
- **Toteutettavuus ja realistisuus**
- **Kustannustehokkuus:** Hinta suhteessa saavutettaviin hyötyihin.
- **Resurssit:** Onko toimintaan riittävästi osallistujia. Oma rahoitusosuus.

Esimerkiksi hanhipaimentoinnassa korostuu selkeä ja hallittavissa oleva kokonaisuus. Pitkiä siirtymiä karkotuslohkojen välillä tulee välttää, ja toiminnan painopisteen tulee olla vahinkojen ennaltaehkäisyssä.

- **Lintupellot ja karkotusalueet**

Viljelysvahinkojen ennaltaehkäisemiseen tähtääville hankkeille eduksi katsotaan, jos alueelle on suunniteltu **lintupeltoja**, erityisesti silloin kun lohkoja voidaan kohdentaa tähän tarkoitukseen (lintupeltojen kohdentamisalueet). Arvioinnissa huomioidaan:

- Lintupeltojen ja karkotuslohkojen suhde (ihanteellisesti 1:1)
- Lintupeltojen sijoittuminen ja yhtenäisyys
- Pellon koko ja houkuttelevuus

Lintupeltojen toimivuuden kannalta keskeistä on, että ne muodostavat riittävän laajoja ja yhtenäisiä alueita, jotka sijaitsevat lintujen suosimilla paikoilla. Esimerkiksi valko-poskikhanhien osalta pienet ja hajanaiset pellot eivät yleensä toimi toivotulla tavalla. Lisäksi on tärkeää, että lintupellot ovat asianmukaisesti hoidettuja, ja niillä kasvaa lintujen suosimia kasvilajeja.

- **Innovatiivisuus**

Hakemuksen eduksi on, jos se sisältää **luovia, uusia tai aiemmin kokeilemattomia ratkaisuja** vahinkojen ennaltaehkäisyyn, joita voisi mahdollisesti laajentaa hyödyntämään myös muilla alueilla.

Hakemuksen sisältö ja liitteet

Hakemukseen tulee liittää mm. seuraavia tietoja:

- **Hankesuunnitelma:** tausta, toimenpiteet, aikataulu, tavoitteet, merkittävyys ja kestävyys

Esimerkiksi mikäli toiminnan pääasiallinen tarkoitus on lintujen karkottaminen tai häirintä ihmisvoimin, hakemuksessa on kuvattava, miten toiminta toteutetaan riittävällä teholla ja jatkuvuudella koko vahinkojen ennaltaehkäisyyn tarvittavan ajan.
- **Kustannusarvio ja rahoitusuunnitelma:** tulee kuvata kulurakenne ja tehdä tarvittava erittely toiminnan kustannuksista, mahdollisista hankinnoista jne.
- **Poikkeuslupa** luonnonsuojelulain rauhoitussäännöksistä
- **Suostumukset** (maanomistaja/haltija)
- **Tiedot tiloista**, jotka ovat mukana ennaltaehkäisevässä toiminnassa (lukumäärä ja nimet)
- **Sijaintikartta** ja tiedot karkotuksen kohteena olevista peruslohkoista sekä mahdollisista lintupeltolohkoista (peruslohkotunnukset, yhteispinta-ala eriteltynä karkotus/lintupelto)
- **Yhteishankkeissa** sopimus päähakijan/yhteyshenkilön valtuutuksesta
- **Mahdollinen yhdistysrekisteriote**

Avustuspäätökset

Päätökset tehdään vuoden 2026 puolella **Itä-Suomen elinvoimakeskusten** toimesta.

Yhteystiedot, Etelä-Savon ELY-keskus: hanna.huovinen@ely-keskus.fi

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus